

ولسي جرگې خپله ميز ټكونه څو اونۍ مخکې

د جمهوري رياست دمقام سره
په يوه پټه معامله کي پاي ته ورسوله!

د ايو بڼکاره حقيقت دي، په هر هيواد کي چي دولت داشغال په نتيجه کي منځ ته راځي، دهغو ولسونو په وړاندي دهیڅ نوع حقوقي مشروعيت لرونکي نه وي. ځکه نو ټوله کړنې يې هيڅ نوع حقوقي جواز نه لري. ولي داشغال تر ماتې وروسته هغه ملي سياسي رژيمونه چي دخلکو دارادي په نتيجه کي منځ ته راځي، دملي او بين المللي قوانينو پر اساس کولايسي چي دملي گټو په نظر کي نيولو سره دتيرگوداگي رژيم پر کړونو باندي دسره غور او څيړنه وکړي. ولي په ځانگړي توگه دملي شتمني هغه برخه چي اقتصادي جنايتکارانو په يوه او بله بڼه تر لاسه کړي، او يايي پلورلي وي، په دواړو حالاتو کي دنوي دولت اساسي دنده ده، چي که دا جنايتکار په داخل او يا بهر کي هم وي بايد دحساب وميز ته راوغوښتل سي او دولس په وړاندي خپل حساب تصفيه کړي. طبعي خبره ده چي په دي کار سره به دانوي رژيم نور هم وکړايسي دولس په منځ کي خپل اعتماد ډير او دخپل محبوبيت کچه لوړه کړي.

ولي په دي ليکنه کي به دافغانستان داونسي اساسي قانون په نظر کي نيولو سره، دجمهوري رياست او ولسي جرگې پر هغه پټه معامله باندي به لږ څه مکث وکړو، کوم چي دکابينې دپاته وزيرانودتائيد په هکله يې تر سره کړي ده. کوم وخت چي دجمهوري رياست دټولټاکنو پروسه دکورنيو او بهرنيو مختلېفو استخباراتي شبکو تر نظرونو لاندي دبي ساري تاريخي درغليو سره سره پاي ته ورسيدل، نو دافغانستان داساسي قانون او ټولټاکنو دقانون څخه په بڼکاره سر لغرونه، دټولټاکنو دكميسون رئيس، محترم حامد کرزي دټولټاکنو گټونکي اعلان کړي.

د محترم حامد کرزي تر دي مصنوعي بري وروسته ددرو لسيزود ځوريدلي ولس هغوکسانو چي په دي ټولټاکنو کښي په يوه اوبله بڼه گډون کړي وو، او محترم کرزي ته يې رايه ورکړي وه، بيا هم په دي فکر کي وه، چي شايد کرزي صاحب به دخپلو تيريو اتو کلونو کړونوبه دي نتيجه ته رسولي وي، چي نور نو دبشري اواقصادي جنايتکارانو څخه مخ واړوي، او خپل کړيدلي ولس ته لاس ورکړي. ولي محترم کرزي بيا هم دخپل ولس مخ دبشري اواقصادي جنايتکارانو په هغه لويه څپيره وواهه، کوم چي هغوي دخپل حاکميت پر وخت او بيا داشغال په دي لسيزه کي دوطن په هر گوت کي ددي جنگ څپلي ولس د بي حرمتي، بي عزتي او بي ساري زورونو څخه مخ نه دي اړولي اولاڅوند يې هم پري اخستي دي. ځکه نوطبيعي خبره ده چي دنوي حکومت له پاره دکرزي وړانديزونوددوي او ولس ترمنځ دهرنوع اعتماد او همکاري فضا نوره له منځه يووړل، داځکه چي:

کرزي صاحب خپله نوي ۲۴ کسيزه کابينه دجنوري پر لسمه په داسي حال کي دخپل مرستيال په زريعه وولسي جرگې ته وروپيژندل، چي دوي ورځي مخکي يې دولسي جرگې دځينو نماينده غړو سره دجمهوري رياست په قصر کي دنوي کابينې دراتلونکي تائيد په منظور دتفاهم له پاره غوښتي وه. چي ددي وکيلانو دجملي څخه يوه وکيل مير احمد جوينده داسو شپيپند پرس آژانس ته ددي تفاهم په هکله داسي ويلي وه:

دکرزي کابينه لکه ماشيني توليدات ټول په يوه رقم دي، هيڅ تغير نه دي پکښي راغلي. نوموړي وايي دي دپارلمان په هغو غړو کي شامل و، چي دپنجشنبې په ورځ يې له حامد کرزي سره دکابينې په اړه وليدل او کله چي يې دکرزي ليست وکتې، هيڅ نوي مخ يې پکښي ونه ليدې، سخت مايوسه سو او داعتراض په توگه له غونډي ووتی.

ولي دا ۲۴ کسيزه دکابينې لومړني ليست چي ۱۲ وزيران ي بيا هم دزري کابينې هغه غړي وه، چي ډير شمير يې په اقتصادي لويو درغليو، دوظيفي پر مهال په پوره بي کفايتيو او دبهرنيو هيوادونو سره په پټو اړيکو باندي دجمهوري رياست او ولس له خواه په وار وار سره متهم سوي وه، دخپل مرستيال په زريعه ولسي جرگې ته وروپيژندل. اولوسي جرگې په خپله نوبتي غونډه کي ددي وزيرانو په هکله د ډير بحث او بيا د رايه اچوني نه وروسته، يوازي ۷ وزيرانو وکړايسواي دتائيد رايه تر لاسه کړ. ولي پر ۱۶ دجنوري دجمهوري رياست مقام ددوهم ځل له پاره دوزيرانو اولس کسيز ليست دجمهوري رياست ددوهم مرستيال له خواه ولسي جرگې ته وړاندي کړ. ولي بيا هم په ولسي جرگه کي تر ډير بحث وروسته، يوازي ۷ وزيرانو وکړايسواي درايو په اکثريت دولسي جرگې د اعتماد رايه خپله کړي. ولي وروسته تر دي کرزي صاحب، ولسي جرگې ته دکابينې د پاته وزيرانو وړانديز ديوي ورځي څخه بلي ورځي ته داسي ځنډاوه، چي نيژدې دري مياشتي يې په بر کي ونيلي، څو چي داپريل په ۱۶ نيټه ولسي جرگې دجمهوري رياست مقام ته لس ورځي وخت ورکړي، چي خپل دکابينې پاته غړي ورته معرفي کړي. ولي دجمهوري رياست وياند به هر ځل دمطبوعاتو پر مخ دکرزي صاحب ډير مصروفيت او په وروستنيو بهانو کي بيا امريکا ته دهغوي سفر، او په کابل کي دمشورتي جرگې جوړول، ددي وړانديز دځنډ مهم

عاملونه بلل. خو په ورستنيو هفتو کې يعني د مشورتي جرگې يوه هفته مخکې ولسي جرگې دنه کار کولو اعتصاب اعلان کړ، او تر څنګ يې دا هم وويل چې دولسي جرگې غړي به په مشورتي جرگه کې هم ګډون ونه کړي. ولسي وروسته ولسي جرگې ته جمهوري رياست مقام وعده ورکړې وه، چې د مشورتي جرگې پاي ته رسيدو وروسته به ژر دپاته وزيرانو وړانديز ولسي جرگې ته ورکړي. ولسي داوعدۀ چې يې ورسره کړې وه بيا هم پر ځاي نه کړل، ولسي جرگې بيا هم خپل اعتصاب ته دوام ورکړ، او ميز ټکونه يې بيا شروع کړل. ولسي په داسې حال کې چې د جمهوري رياست وياند هر ځل د ژورنالستانو په وړاندي تکرار او ويل چې: کرزي صاحب کوښښ کوي چې ډير پاک، ملي گټو ته وفاداره، مسلکي او دولس په منځ کې دښه محبوبيت څښتنان دپاته وزيرانو په توګه ولسي جرگې ته معرفي کړي. ولسي ددوي داڅرګندوني آزادوسياسي کارپوهانو ديوه چل او چم په څير اوريدلي او تبصري به يې پرې کولي. داڅکه چې دکرزي صاحب اداري په تيرو نهو کلونو کې په دې هکله دولس په وړاندي هيڅ نوع صداقت نه دي ښکاره کړي، ځکه نو دايې دچل او چم څرګندوني بللي. او ددې آزادو سياسي کارپوهانو نظرونو هغه وخت بيا دعمل جامه واغوستل چې د جمهوري رياست مقام د ۱۱ پاتو وزيرانو دجملې څخه د ۷ نومول سوو وزيرانو ليست کابيني ته وليږي، چې د دې اوو وزيرانو په ليست کېنې درې هم هغه دولسي جرگې د غونډې رد سوي وزيران وه، چې داځل يې بيا په نوي وړانديز کې يې ځاي ورکړي وو، چې هغوي عبارت د محترم (احدي، خالد، دانش) څخه. ولسي کوم وخت چې په ۲۸ - ۶ - ۲۰۱۰ نيټه دا د نومول سوو وزيرانو ليست د جمهوري رياست مقام له خواه ولسي جرگې ته وړاندي سوو، يو شمير وکيلانو او سياسي کار پوهانو دجمعي رسنيو دلاري داسې فکر کاوه چې ددې بې کيفايته، ځيني يې دمخکنيو وظيفو پر مهال په لويو اقتصادي درغليو متهم، داخلي جنګي تنظيمونو او بهرنيو استخباراتي کړيو سره په اړوند کې دداسې شخصيتونو ليست شايد نور هم دولسي جرگې او جمهوري رياست تر منځ داعتماد فضا کمزوري او مناسبات نور هم تيرنگلي کړي. ولسي کوم وخت چې دراي اچوني پروسه شروع او نتيجه يې اعلان سول د ۷ نوماندو وزيرانو دجملې څخه يوازې ۲ نوماندو وزيرانو ونه کړايسواي چې داعتماد رايه تر لاسه کړي. او نورو ۵ وزيرانو دپخوا نيو جلسو خلاف په پوره اکثريت داعتماد رايه تر لاسه کړل. چې دولسي جرگې په دې رايه اچونه کې نيژ دې ۲۱۲ وکيلانو ګډون کړي وو. اوپه دې رايه اچوني سره دولسي جرگې داکثريت غړو او قانوني صاحب دادچل او چم څخه ډک د ميز ټکوني اعتصاب په داسې حال کې پاي ته ورساوه، چې دا ځل يې په جلسه کېنې هغه پخواني رد سوي وزيران لکه (احدي، خالد) هم په لوي اکثريت باندې تائيد کړل. ولسي محترم کرزي بيا هم ولسي جرگې ته خپل درې نور ملګري لکه (سنگين، تورن اسماعيل، يوسف پښتون) چې هغوي هم يو ځل د ولسي جرگې له خواه رد سوي وه، دا ځل يې دراي اخستني له پاره ولسي جرگې ته معرفي نه کړل. داسې معلومېږي چې په پورتنې پټه معامله کې دقانوني تر مشري لاندې دولسي جرگې اپوزيسيون شايد دکرزي صاحب څخه ډير امتيازونه غوښتل، ځکه نو پر ټولو وزيرانو باندې موافقي ته نه دي سره رسيدلي، ځکه نو کرزي صاحب درې پورتنې رد سوي وزيران وراتلونکي ولسي جرگې ته دبيا رايې اخستني له پاره په حکومت کې له ځانه سره ټينګ وساتل، او هغوي اوس هم داساسي قانون څخه په ښکاره سر لغړونه دسرپرستو وزيرانو په حيث ولسي په ډيره سرلوري سره هر يوه د وزارتونو چوکۍ په ځان پورې ټينګې نيولي او په زري موټرانو کېنې يوي او بلي خواه ته ديو شمير نورو وزيرانو په څير خپلي اقتصادي پټي معاملي مخ ته بيايي. دپورتنيو عيني واقعيتونو په نظر کې نيولو سره داسې نتيجه تر لاسه کيدلايسې، هغه داچې :

معلومه خبره ده چې کرزي صاحب دولسي جرگې ډير داسې غړي پيژني چې هغوي دپيسو او مقام اخستني له پاره هر وخت خپل دتعظيم سرونه ټيټ کړي، او ټيټوي يې. ځکه نو داسې معلومېږي، چې کرزي صاحب خپل يو شمير رد سوي وزيران ديوې پټې معاملي په شتون کېنې ددوهم ځل له پاره دولسي جرگې په اکثريت غړو باندې قبول کړل. شايد په دې معامله کې به قانوني صاحب ته دنوي ولسي جرگې دبيا رياست وعده او يو شمير وکيلانو ته په ټاکنو کېنې دکاميابي تر سرحده دډيرو امکاناتو دبرابروولو وعدي ورکول سوي وي. ځکه ودوي ته تر مادي امتيازونو د ولسي جرگې دبيا راتلو امتياز جګ دي. دا ځکه چې ددې چوکيو په زور ډير شمير وکيلانو وکړايسواي چې په غير قانوني ډول دملت په شتمنيو باندې ځانونه دميلينونو ډالرو خاوندان کړي. ولسي دډيرو سوالونو وڅنګ ته يو سوال چې افغان ولس ته په دې اړوند راپيدا سوي دي هغه دادي چې که په دې مسله کې دکرزي صاحب او ولسي جرگې درهبري تر منځ معامله نه وي سوي. نو دکومو منطقو پر اساس تاسو يو شمير وکيلانو چې مختلف اتهامات مو پر دغو رد سوو وزيرانو باندې لګولي وه، دا ځل مو په ډيره آرامي هغوي ته بيرته رايه ورکړه.

په داسې حال کې چې دارد سوي وزيران ديوشمير نورو پخوانيو او اوسنيو وزيرانو په څير دافغان ولس په وړاندي دملې شتمنيو په اړوند دسترو گناهو مرتکبين دي، چې دافغانستان دعيني شرايطو څخه ليري او داساسي قانون سره په ښکاره سر لغړونه، دآزاد بازار (چور بازار) او خصوصي سيکتور (اقتصادي جنايتکارانو) دتقوي تر نامه لاندې هر وزير په خپله ساحه کېنې د ملي شتمنيو ډيره برخه او امتيازونه (ملياردونو ډالرو په ارزش) په ډيره بي رحمي، د اسلامي او افغاني وجدان، دسياسي سالم تعقل او مسلکي پوهې څخه ليري دملې تجارانو په نامه ويوتعداد اقتصادي جنايتکارانو ته چې اکثريت يې دبهرنيو استخباراتو څخه په اړوند کې دي دکم ارزشه ليلام په څير ورکړي دي، چې

د پاڼو شميره: له ۲ تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

: دلپکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايرولو مخکې په خبر و لولئ

افغان ولس به هيڅ وخت ددوي دا غير مشروع كرونو ته قانونيت وړ ونه بخښي، اوانشأ الله د اشغال تر ماتي وروسته به دتولو هغو كسانو سره چي ملي شتمني يي پلورلي او يا يي را نيولي وي دعدل او انصاف په تله كي به حساب ورسره كوي.
تمت بالخير

اخځ : دلر او بر ويب پاڼه.

د پاڼو شميره: له ۳ تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de
: دليكني د ليكنيزي بني پازوالي د ليكوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليكنه له راليرلو مخكي په خبر و لولئ